

Barbora Jamborová Interkulturalita ve výuce francouzštiny na českých školách

(Posudek oponenta diplomové práce)

Téma interkulturality, které Barbora Jamborová zvolila pro svou diplomovou práci, je navýsost aktuální nejen v kontextu jazykovém a v rámci Evropské unie, ale v současném globalizujícím se světě vůbec.

Od počátku práce je zřejmé zaujetí diplomantky pro zvolený úkol, celková promyšlenost a důkladnost při zpracování dané problematiky. V teoretické části se na základě prostudované literatury autorka zabývá stěžejními otázkami souvisejícími s interkulturním vzděláváním v rámci cizojazyčné výuky, jež zasazuje do širšího společenského a evropského kontextu.

Na základě *Společného evropského referenčního rámce* vymezuje základní východiska, o něž se opírá v aplikační části, definuje hlavní pojmy a analyzuje je z různých hledisek. K názorům různých autorů zaujímá vlastní postoj, jak z hlediska obsahu a adekvátnosti, tak při volbě terminologie, již bude dále používat. Cenné je např. detailní rozlišení multilingvismu a plurilingvismu, nebo multikulturalismu a interkulturality, kdy upozorňuje na nedůslednost a rozkolísanost v jejich střídavém používání v *Evropském referenčním rámci* (str. 14).

Významnou částí práce je podrobný rozbor učebnic francouzštiny - *Forum a Connexions*, v němž se Barbora Jamborová soustřeďuje především na jednotlivá interkulturní témata. Neopomíjí ani rozdíly a nuance v použití různých postupů. Závěrem konfrontuje cíle autorů obou učebnic a hodnotí, zda a jakým způsobem analyzovaná kompendia přispívají k osvojování interkulturní kompetence, upozorňuje na jejich nedostatky i přínos, a v neposlední řadě na možnosti využití ve výuce.

Vysoce hodnotím třetí část diplomové práce, v níž Barbora Jamborová předkládá vlastní návrhy na praktické využití dvou vybraných lekcí. Široká škála rozmanitých úloh a cvičení nejen rozvíjí interkulturní kompetenci, ale sehrává rovněž velkou roli motivační. Obohacením je např. praktický návrh zaměřený na opomíjenou nonverbální komunikaci, ačkoliv právě ona je z interkulturního hlediska velmi důležitá a při neznalosti gest může často docházet k nedorozumění.

Práce je napsána vytříbeným jazykem. I když při dalším čtení by mohly být upraveny ještě některé stylistické „nedotaženosti“, např. „práce s českým publikem“ (str. 61, 83), nebo by se jistě našla stylově čistší vyjádření (žáci se seznamují s jazykem „běžně dorozumívací oblasti mladých“ (str. 89). Na druhé straně oceňuji, že diplomantka velmi kultivovaně zachází se vztažnými zájmeny, zejména pokud jde o ekvivalenty tvaru „který“, v současné době redundantně používaného.

Bibliografie je obsažná, poznámkový aparát bezchybný. Formální úprava textu, jenž je dokumentován přehlednými tabulkami, ilustrativními ukázkami a mapkou, se vyznačuje velkou pečlivostí.

Závěrem několik námětů k obhajobě:

Která z kognitivních strategií je dle názoru autorky nejsnáze využitelná při výuce? Vidí rozdíl mezi pojmy „interkulturní kompetence“, jež používá v diplomové práci (str. 18), a „interkulturní dovednosti“ (*Evropský referenční rámec*, 2002, český

překlad, str. 106)? Jaký český ekvivalent by zvolila pro francouzský termín „Carnet de route“ (str. 38)? V souvislosti s proměnami v oblasti komunikace se věnuje pozornost jazyku na internetu apod., což je jistě užitečné. Nemá to však, pokud jde o jazykovou správnost, kontraproduktivní účinek pro výuku (viz učebnice *Connexions*)?

Barbora Jamborová ve své práci postihla významné aspekty týkající interkulturality obecně a zejména v souvislosti s výukou francouzštiny. Prokázala schopnost analyzovat problematiku z různých hledisek, systematicky utřídit a porovnat materiálové podklady a dále je rozvíjet. Hodnotím důkladnost rozboru, promyšlené členění, přehlednost a proporční vyváženost teoretické a aplikační části, jakož i přesné formulace. Je třeba zejména ocenit, že jde o práci podepřenou vlastním rozbohem. Osobní vklad diplomantky je přínosný. Závěry jsou podložené a přesvědčivé.

Vzhledem k výše uvedeným kvalitám hodnotím diplomovou práci Barbory Jamborové jako výbornou a s potěšením ji doporučuji k obhajobě

PhDr. Anna Mištinová

V Praze dne 4. září 2009